

Verbena litoralis H. B. K. 2. fr.
 „ paniculata Lamk. 2. d.
 „ trifida H. B. K. ☉. d.

Violaceae.

Hymenanchera angustifolia R. Br. ☐. fr.

Xanthoxylaceae.

Ptelea trifoliata L. var. mollis Torr. et Gr. ☐. d.

Zygophyllaceae.

Tribulus terrestris L. (bicornutus F. et M.) ☉. d.

A. Braun,
 horti director.

C. Koch,
 horto adjunctus.

P. Ascherson,
 horto assistens.

C. Bouché,
 horti inspector.

**Plantae novae a cl. Hildebrandt ex Africa orientali allatae,
 a. 1874 in horto Berolinensi cultae.**

Encephalartos Hildebrandtii A. Br. et Bouché, trunco supra terram elato, foliis saturate viridibus, foliolis lanceolatis sextuplo longioribus quam latis, dentibus utrinque 3—5 erecto patentibus spinoso-aristatis. Ad oram Sansibar in collibus dumetosis detexit Hildebrandt 1873.

Truncus plantae spontaneae nonnunquam 1,5 m. altus, in exemplaribus cultis 0,20 m. hucusque non exsuperans, 0,15 m. crassus, subcylindricus, in junioribus ovoideus, prope basin saepe proliferus, petiolorum et phylladum rudimentis dense vestitus. Phyllades (perulae) numerosae, squamiformes, sensim et longe acuminatae, basi carnosae, superne arescentes, fuscae. Frondes hucusque porum numerosae, in prole laterali solitariae, prima juventute lanugine obductae, serius praeter basin rachis glaberrimae nitidae, 0,5—1,0 m. longae. Rachis latere postico valde convexa, antico carinata et juxta carinam utrinque sulco levi exarata, inde a basi foliolis parum distantibus obsita, apice inter foliola extrema mucrone terminata. Foliola utrinque 36—50, in media frondis parte 8—10 cm. longa, 14—16 mm. lata. Dentes utrinque saepissime 4, aequae ac apex folioli acuminati et spinoso-aristati, pungentes, supremi reliquis majores. Margo foliolorum paululum deorsum inflexus, non revolutus. Nervi paralleli 15—18, haud raro bipartiti, interjectis plerumque aliis tenuissimis, aegre conspicuis. Foliola suprema minora, margine inferiore 2—3 dentata, superiore unidentata vel integerrima; foliola infima minima, ad spinas palmatas vel 2—3 fidas reducta.

E. septentrionalis Schweinf. (bot. Zeit. 1871, p. 332) differt trunco plurima parte terrae immerso, semper glo-

boso; foliis duplo longioribus, evolutis quoque pubescentibus; foliolis laxius dispositis, utrinque dentibus 8—10 magis erectis et minus pungentibus munitis, dentibus superioribus remotioribus minimis; *E. villosus* Lem. mole omnium partium majore, foliolis multo longioribus et angustioribus, dentibus numerosis, erectis vel subadpressis, superioribus confertioribus.

Solanum Hildebrandtii A. Br. et Bouché, cujus semina in regione Somali lecta misit cl. Hildebrandt, ad stirpem *Solani nigri* pertinet, *S. miniato* proximum, a quo differt statura graciliore, pilis caulis et foliorum rarioribus minutis adpressis, floribus paulo minoribus, calycis laciniis oblongis obtusissimis, basi frenulo angusto concolori junctis (in *S. miniato* et *villosus* ovato-triangularibus, frenulo latiori albido vel violascente junctis), baccis paulo minoribus, praesertim autem seminibus minoribus, superficie vix conspicue exasperatis (in *S. miniato* et affinis evidentiter scrobiculatis).

Caulis viridis, angulatus. Folia repando-dentata, subcanescentia. Calyx parvus, sub bacca patens. Corolla alba, centro lutea, diam. 8—9 mm., extus tenuissime pubescens. Filamenta latere interiore pilosa. Antherae luteae, 2 mm. longae. Bacca 6—7 mm. crassa, mollis, miniata, succo quoque rufescente. — *S. Nilagiricum* Schlecht. Linn. XXVI, p. 484 sec. descriptionem differt caule fusco-purpureo, foliis integerrimis, calycis laciniis acutiusculis. Planta sub hoc nomine in hortis culta a *S. miniato* vix differt.